

”Det låter som när räven ylar” första omdömet om storspelman

— Det ska jag säga dej Ivar Larsson att det här är rackarns fina saker, sa Gustaf Wetter och skrev noter så att pennan glödde, när 78-årige storspelmannen hanterade stråken. Larsson blir bättre spelman för varje år som går.

— Ja, det var ju egentligen konstigt att jag nånsin började spela. Se, jag vann en fiol. Det var på ett amerikanskt lotteri och jag la elva öre som insats. Vi bodde vid Tibble i Stora Malm, som far hade. Han tyckte inte om att jag höll på med fiolen. Men jag kunde inte låta bli att fingra på den, trots att jag var så gammal — 18 år. »Det låter som när räven ylar», sa far. Och jag fick gå ut i vebon och fila där. »Det är ingen idé du håller på, för så god som Lars Johan, det blir du aldrig». Men många år senare då sa far i alla fall att »nu är du snart så god som Lars Johan» och det var ju

Fortsättning sidan 3

Det låter som . . .

— *Fortsättning från sidan 1* —
bra beröm, Lars Johan han bodde i granngårn och kunde en låt.

Det är 78-årige spelmannen och f. d. bonden Ivar Larsson, som berättar. Han bor i en rar liten stuga ute vid Sjölandet i Värmbol. Det står en julgran i fönstret och tindrar och långt där nedanför slutningen ligger sjön. Det går öppet här och var mellan de gråa isarna en gråvädersdag som denna med takdropp och halka och mycket sand på de uppskottade gångarna.

Så tar han fram fiolen och börjar spela. Och det blir klang i fiolen, som det bara kan bli när en riktig spelman fått instrumentet i sin hand. Den ena melodin efter den andra trillar fram.

För två år sedan fick Sörmlands spelmansförbunds ordförande Gustaf Wetter av en tillfällighet höra talas om Ivar Larsson och for ut till honom för att höra honom spela. Och Larsson han kunde den ena Stora Malmslåten efter den andra, som Wetter aldrig förut hört. Det var för honom bara att sätta sig och teckna ned bitarna, som aldrig förut kommit på pränt. Den gången blev tio låtar nedtecknade. Ett nytillskott i arkivet av oskattbart värde. Låtar med flera hundra år på nacken. Den ende som riktigt minns dem är Ivar Larsson. Han lärde sig dem i sin ungdoms dagar av skraddaren vid Ramsjöhult, Kalle

Dahlgren, som var en legendarisk mästerspelman när han dog vid sekelskiftet. I 60 år har Ivar Larsson bevarat hans låtar i minnet utan att kunna en not.

Den där gången för två år sedan, då var det länge sedan Larsson hanterat fiolen, men nu spelar han titt som oftast. Och Wetter säger:

— Ska jag vara uppriktig så var inte Larsson särdeles i form den där gången för två år sedan. Men nu sedan han börjat öva, då spelar han som en storspelman. Och ju mer han övar desto fler gamla melodier kommer han ihåg.

Och det är nog så sant. När vi var ute hos Larsson på fredagsmiddagen tillsammans med Gustaf Wetter, då hade han nya låtar på lager och Wetter hade bara att sätta sig ned vid notpapperen och skriva av allteftersom Larsson spelade. Bl. a. kom en strålande härlig vals från mitten av 1800-talet i dagen.

— Det märks på den speciella synkoperingen och de ganska invecklade övergångarna hur gamla låtarna är, säger Wetter. Det här är typiska Stora Malmslåtar och de bär en omisskännlig Kalle Dahlgren-karaktär.

— Ja se, säger Ivar Larsson själv, det var egentligen underligt att jag började spela nu på gamla dar också. Men det är tack vare att jag träffade en gammal god vän i pensionärsföreningen, och sen har det blivit mer och mer spela av. Och fler och fler melodier kan man komma ihåg rätt som det är.

Vid en

På 1830-talet Richard Dybe inte så mycket som jurist dande intressets gamla mi strövade alla i inte en utan m studerade nog heter och up folkmelodier, v För att väcka tresse för vår ordnade han i underhållninga om vad han f vandringsår. I värt poetiskt synnerligen m av sina föreläs själv en sång